SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

No. 149. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 6, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ЧЕТВЕР, 6-го СЕРПНЯ 1987 РІК XCIV. Ч. 149.

ВІДЗНАЧИЛИ 40-ЛІТТЯ УАПЦ В АНГЛІЇ

С. Бавнд Брук, Н. Дж. (Метрополича Канцелярія) — Відзначення 40-ліття існування епархії УАПЦеркви в Англії відбулося в днях 18-19-го липня ц.р. урочисто і многолюдно. На ці дні до Лондону з'їхалися з усіх кінців Англії не тільки православні українці, але й чимало українців католиків та евангеликів, щоб подякувати Господеві за Його опіку над ними поза межами поневоленої України.

Прилетів з ЗСА на цей ювілей і первоієрарх УАПЦ Блаженіший Митрополит Мстислав, він же основоположник цієї Епархії, існування якої Владика започаткував 40 років першою в цій країні відправою Служби Божої українською мовою. Прибув на це свято правлячий Єпископ сусідньої західньоевропейської епархії Архиєпископ Анатолій. На жаль, з огляду на перебування у шпиталі, не міг взяти участи у відзначенні цієї події правлячий Єпископ цієї епархії, Архиєпископ Володимир. Репрезентував його заступник голови Епархіяльного управління протопресвітер С. Богатирець.

Владик — Митрополита Мстислава й Архиєпископа Анатолія та Єпископа Української Католицької Церкви Августина Горняка і делегата кантерберійського канонника, о. Ватсона зустрічів у притворі катедри її настоятель протопресвітер М. Галиця. У відправі Святої Літургії взяли участь усі священики Епархії. Оздобив цю відправу високомистецьким виконанням літургійних піснопінь хор парафії з Олдгаму під керівництвом заслуженого диригента А. Корольчука.

Після Святої Літургії, перед Молебнем Подяки з нагоди двох історичних вже подій, а саме 45-ліття відродження ієрархії УАПЦ в 1942 року у Києві, коли був висвячений на єпископа переяславського і Владика Мстислав, та 40-ліття існування УАПЦеркви в Англії, звернувся з словом до вірних Митрополит Мстислав У цьому слові Владика пригадав багато радісних і трагічних моментів стихійного відродження церковного життя в Україні в роках 1942-43, тобто після понад 20-ти років знущання над Церквою в Україні безбожників і вислужників Москви. За наслідок тих подій в Україні Владика вважає й заіснування УАПЦеркви у багатьох країнах вільного світу, а в тому і постання зразково зорганізованої епархії в Англії. Своє слово Владика Мстислав закінчив таким закликом:

„Вияв назовні видимих форм існування нашої рідної Української Православної Церкви в Україні — заборонений. Церковно-релігійне життя знайшлося там тепер під глибокосягаючою контролею окупаційного уряду СССР, який продовжує здійснювати ім-

(Закінчення на стор. 4)

СУДДІ ПОГРОЖУЮТЬ І. ДЕМ'ЯНЮКОВІ

ЖІНКА-ПЕРЕКЛАДАЧ СПОТВОРЮЄ ВІДПОВІДІ ПІДСУДНОГО

Єрусалим, Ізраїль (АНЧЕЙН, тел.). — Суддя Дов Лєвін гостро накинувся на Івана Дем'янюка тут на його процесі у вівторок, 4-го липня ц.р., обвинувачуючи його у крутійстві і відмові відповідати на питання, ставлені прокуратором Міхаелем Шакедом і суддями.

Причиною цього гострого нападу був спотворений переклад відповіді Дем'янюка, що його допустилась жінка, яка перекладає відповіді Дем'янюка з української на гебрейську мову.

Інцидент стався перед полуднем, коли суддя Лєвін запитав Дем'янюка чи він боявся, що хтось може перевірити подані ним неправдиві інформації на перевірці в Ляндсгуті, Німеччина, при внесенні подання на статус ДП в 1949 році.

Дем'янюк, який, як відомо давно признався, що подав неправдиві інформації, щоб спастись від примусової репатріяції до СССР, у наслідок якої згинули мільйони людей, відповів: „Як я міг боятись, коли сама організація казала нам як треба виповнити аплікацію", маючи на увазі ІРО.

Жінка-перекладач передала це речення так: „Як я міг боятись коли все, що я робив, робив щоб ховатись від Совєтського Союзу".

І тут власне суддя Лєвін почав погрожувати Дем'янюкові, що це не є жадна відповідь і коли підсудний буде продовжувати відповідати у такій формі, то судді „зроблять відповідні висновки".

Опитування Дем'янюка продовжував цього дня прокуратор Шакед, а йому допомагав суддя Лєвін, при чому обидва відносились грубо і злісливо у відношенні до підсудного, закидаючи йому постійно „брехню, крутійство" тощо.

Питаючи Дем'янюка про Великий голод в Україні, Шакед намагався „витягнути" від нього, що жиди були співвідповідальні за смерть 7 мільйонів українців, але Дем'янюк сказав, що він пригадує добре голод, хоч був хлопчиною, багато його рідних померли, але правдиві причини і наслідки голоду він пізнав у подробицях щойно у вільному світі ,як дорослий чоловік.

Повертаючись до свідчень перед комісією ДП в 1949 році Дем'янюк твердив що навіть урядники ІРО радили колишнім громадянам СССР і воякам Червоної армії приховати ці факти, бо грозить примусова репатріяція, а то й можлива смерть за „зраду батьківщини". Мільйони людей так робили, сказав Дем'янюк, і так нам радили урядовці ІРО.

Суддя Лєвін питав чому він не змінив свого прізвища, Дем'янюк відповів, що прізвище не радили міняти, тому він і подав правдиве.

У дальшому Дем'янюк знов повторив, що він щойно в 1958 році при отриманні громадянства ЗСА подав правдиві інформації, бо згідно зі законом тим, що раніше були змушені подавати фальшиві інформації, щоб спасти життя, прощалось.

Прокуратура встановила, що існує розбіжність поміж одним свідченням Дем'янюка на процесі в Кліівленді в 1981 році і тут, а саме що в Клівленді він казав, що сам вибрав „Самбор" або „Собібор", як це подав урядовець в документі з 1949 року, а тут сказав слідчим, що йому підповів один з втікачів, який мав мапу, щоб подав цю місцевість як місце праці під час війни. Дем'янюк знов пригадав, що його опитували в жахливих умовинах, погрожували, вели опити англійською мовою, без адвоката, а крім того він тих свідчень не підписав.

Як і раніше, Дем'янюк сказав, що він ніколи не був ані в Собіборі, ані в Треблінці, а якщо він в Клівленді сказав, що сам вибрав місцевість з карти, то тому, що був в напруженні, під тиском.

„І тут теж існує тиск, — сказав він. „От ви, пане Шакед, забули, що я сказав, що моя донька народилась в Ляндсгуті, а не в Ульмі, як ви щойно сказали".

Прокуратура і судді знов пробували внести аналогію поміж справою Фьодора Федоренка і Дем'янюка. На це він відповів під кінець сесії того дня, що Федоренко сам сказав, що був у Треблінці і його прізвище є на листі сторожів Треблінки, а „я є Дем'янюк і мого прізвища нема на списках Треблінки, нема на списках Собібору".

На залі цього дня знов був адвокат з Торонто Павло Чумак, а адвокат Йорам Шефтель ще не повернувся з Англії.

МОСКВА ПОШИРЮЄ СВОЮ СПІВПРАЦЮ З ІРАНОМ

Москва. Совєтський Союз офіційно дав до зрозуміння, що він поширив свою економічну й політичну співпрацю з Іраном, яка мала б значно поліпшити відносини між обидвома країнами. Пресове агентство ТАСС повідомило про поїздку до Теграну заступника міністра закордонних справ СССР Юлія М. Воронцова, одного з довірених осіб, члена вузького кола політиків, яких тепер зручно використовує генеральний секретар ЦК КПСС Михаїл Горбачов для ведення делікатних дипломатичних справ, які вимагають особливого значіння і практики.

ТАСС інформує, що обидві країни, тобто Совєтський Союз й Іран, погодились на поширення співпраці у багатьох ділянках, включно з побудовою залізничної лінії по совєтському боці, якою СССР доставлятиме до Ірану різного роду товари, але як загально припускають на Заході, в першу чергу зброю, якою дуже зацікавлені іранські екстремісти, щоб збільшити свій арсенал і змодернізувати свою армію в боротьбі проти Іраку, а після того проти інших прозахідніх країн на Близькому Сході.

В Теграні, іранське пресове агентство повідомило, про хід розмов між великою совєтською і такою ж іранською делегаціями, які після двох днів вступних розмов і вияснення позицій політичного характеру, почали конкретизувати поодинокі справи торгівлі різних ділянок. Загально припускають, що поява Воронцова в Теграні вказує на те, що політичний клімат між обидвома державами значно поправився і не треба виключати підписання договорів між СССР і Іраном хоч, як інформує іранська преса, ще такого договору не підписано.

Совєтські інформації про цю справу дуже скупі, але натомість іранці вже похвалились, що договір включатиме побудову фабрик зброї, модернізування рафінерії нафти, поширення залізничних шляхів, протягнення з Ірану до СССР оливних труб для достави оливної ропи тощо.

У Вашінгтоні, речники Адміністрації президента Роналда Регена заявили, що шукання росіянами співпраці з аятоллою Хомейні нікого не заскочили, вони були відомі раніше, а також раніше СССР доставляв Іранові велику кількість різнородної модерної зброї за грубі більйони долярів, але без великого розголосу, як це, наприклад, діється з американською доставою і то не тільки до Ірану, але навіть до заприязнених з Америкою країн на Близькому Сході. Дехто у Вашінгтоні натякає, що поїздка Ю. Воронцова до Сирії, Ірану й Іраку минулого тижня мала мабуть на меті добитися припинення воєнних дій між Іраном й Іраком. Між іншим Ірак є також великим відборцем совєтської зброї за тверду валюту. Крім того Воронцов намагався збільшити совєтські впливи на Близькому Сході з допомогою своїх альянтів, зокрема Сирії.

Під час триденного перебування совєтський високий речник зустрічався з найвищими іранськими представниками, але у повідомленні нічого на сказано чи він був прийнятий аятоллою Хомейні.

У СВІТІ

НЕВІДОМИЙ ТЕРОРИСТ застрелив кількома вистрілами з пістолі дорадника президента Ливану Аміна Ґемаєля у його власній хаті в Бейруті. Терорист натиснув на кнопку дзвінка і назвав себе носильником квітів із сусіднього магазину. Коли господар сам відкрив двері, невідомий осібняк відкрив вогонь з автоматичної пістолі і дві кулі попали в голову жертви, а решта в груди і живіт. Мохаммед Шкейр, який був „правою рукою" президента Ґемаєля і посередником у переговорах між християнами й мусулманами, помер на місці випадку. Бейрутське радіо повідомило про арешт двох запідозрених осібняків, які перед тим були помічені поліцією в околиці хати Шкейра. Крім того поліція і військові частини герметично замкнули цю частину міста, у якій жив дорадник президента, і перевіряли кожного, хто переходив через контрольні пункти з надією зловити вбивника.

В ІНТЕРВ'Ю, ЯКЕ ДАВ кореспондентові іранської газети „Еттелят", спікер парляменту Гашемі Рафсанджані намагався скомпромітувати французький уряд і заявив, що іранський уряд отримав від прихильників теперішнього французького прем'єр-міністра Жака Ширака листа з проханням відкласти звільнення французьких закладників які перебувають в руках мусулманів-фундаменталістів в Ливані. „Послання", якщо вірити Рафсанджані, прийшло три тижні перед французькими парляментарними виборами, які, як відомо, відбувалися в березні минулого року. Очевидно, представники уряду прем'єра Ж. Ширака категорично заперечили заяву іранського спікера парляменту і назвали її видумкою і пропаґандивним маневром, який мав на меті підірвати довір'я французів до свого уряду.

ВИСТУПАЮЧИ ПУБЛІЧНО нікараґуанський міністер оборони Умберто Ортеґа заявив, що Нікараґуа плянує закупити в Совєтському Союзі модерні джети-бомбовики типу МІҐ-21, якщо Адміністрація президента Роналда Реґена далі розбудовуватиме свої мілідарні причілки в Гондурасі і доставлятиме тамошньому урядові американські військові джети типу Ф-5. Згідно з вияснениям У. Ортеґи, Нікараґуа раніше не купувала совєтських джетів з огляду на економічні труднощі і брак відповідних летовищ для військових літаків. Тепер, на його думку, ситуація поправилась, а уряд розпочав будову військових летовищ в різних частинах країни. Раніше ЗСА заявляли, що не дозволять на стаціонування совєтських бомбардувальників на території Нікараґуа, навіть, якщо б це вимагало військового втручання з боку ЗСА. На думку американських військових спеціялістів совєтські літаки МІҐ-21 можуть бути використані для зістрілювання транспортових літаків, які доставляють зброю, амуніцію, харчі, медикаменти і військовий виряд для антикомуністичного руху спротиву.

У ЗВ'ЯЗКУ З УБИВСТВОМ молодого ізраїльського лейтенанта Ронна Таля у смузі Ґази, Ізраїль проголосив вийнятковий стан у цій частині окупованої землі. До Ґази прибув поспішно міністер оборони Ізраїля Їцак, Рабін і головнокомандуючий південною військовою округою Їцак Мордехай. Окупаційна влада заборонила арабам і палестинцям всякі поїздки, а працівники державної служби безпеки Ізраїля заарештували кількадесять палестинців, яких підозрівають в нелеґальній активності. Кілька годин після вбивства невідома особа потелефонувала до французького пресового агентства в Єрусалимі „Франс-Пресс" і заявила, що атентат виконали члени Палестинської Визвольної Організації із 17-ої ударної групи.

З ВАШІНҐТОНУ ПОВІДОМИЛИ, що представники Адміністрації президента Роналда Реґена позитивно вплинули на уряд Південної Кореї, щоб він не тільки полагодив свої відносини з опозиційними політичними партаіями, але щоб також заініціював розмови з урядом комуністичної північної Кореї. Державний департамент задоволений теперішньою політикою уряду Південної Кореї, який погодився на започаткування розмов з представниками Північної Кореї вже в найближчому майбутньому. Посередником між двома Кореями є Міжнародний Червоний Хрест, який працює над цією справою вже півтора року.

ШВЕДСЬКА ПОЛІЦІЯ заарештувала ливанця, 25-річного Елі Люіса Салібі, який нібито мав виконати, чи зглядно підготовити атентат на колишнього прем'єр-міністра Ливану Рашіда Карамі. Шведські газети „Експрессен" і „Афтоблядет" повідомили, що згаданого ливанця заарештували у таборі втікачів в Монталє, 155 миль на південний захід від Стокгольму. Арештованого привезли до головної квартири поліції і працівники державної служби безпеки розпочали слідство, щоб встановити чи він дійсно є вбивцем Карамі. Салібі прибув до Швеції через Кипр приблизно один місяць тому. В часі виконання атентату він служив механіком ливанської повітряної фльоти і тому мав доступ до гелікоптера, у якому була підкладена бомба, що вбила Р. Карамі.

М. О'Коннор плянує поселитися в Ізраїлі

Єрусалим, Ізраїль. — Газета „Джерузалем Пост" повідомила, що американський адвокат Марк О'Коннор, якого недавно Іван Дем'янюк звільнив від обов'язків свого головного оборонця, має намір поселитися в Ізраїлі.

М. О'Коннор, який походить з Баффало, Н. Й., провадив судову справу І. Дем'янюка протягом п'яти років — на процесах у З'єднаних Стейтах, в апеляційних судах, а останнім часом очолював групу з трьох адвокатів на суді в Єрусалимі, що триває вже з перервами понад п'ять місяців.

В інтерв'ю кореспондентові пресового агентства Ассошіейтед Пресс в Єрусалимі американський адвокат заявив,що йому настільки сподобалася ця країна, що тепер тяжко залишити її. „Я маю тут багато друзів і не можу виїхати звідси, — сказав М. О'Коннор. — Я шукаю помешкання і як тільки знайду, то маю намір відкрити тут адвокатську канцелярію".

Він сказав також, що його родина приїде незабаром в Єрусалим. „Спочатку ми спробуємо один місяць, — додав М. О'Коннор. — Ми побачимо, як нам тут поведеться".

Представлено плян замирення в Центральній Америці

Вашінгтон. — Уряд Роналда Регена представив Палаті Репрезентантів і Сенатові новий плян замирення у Центральній Америці, який виготовив Джім Райт, спікер Палати Репрезентантів. Помимо того ані Президент, ані члени Демократичної партії в Конгресі не є готові ще тепер згодитися на цей плян. На його підставі мало б прийти негайно до замирення в Нікараґуа, а після нього переговори з усіма співучасниками і повне відкликання чужинецької військової допомоги в Нікараґуа.

Але коли розмови у справі перемир'я не будуть закінчені до 30-го вересня ц.р. президент Р. Реґен звернеться до Конгресу за згодою на дальшу ще більшу, як досі мілітарну допомогу повстанцям в Нікараґуа.

Представники контрас, які саме прибули на розмови з провідниками Конґресу у Вашінгтоні, ніяк не є захоплені цим мировим пляном і вони заявили на пресовій конференції, що ніколи не погодяться на пропозиції миру в їхній країні, у зложенні яких вони не брала участи.

Мировий плян це ще один засіб відвернути увагу громадянства від наслідків афери Іран-контра і президент Р. Реґен плянує виголосити про цей плян окрему промову до народу.

В загальному уважається що хоча цей мировий плян не має багато надії на успіх, то однак кожна дипломатична дорога і нав'язання дипломатичних переговорів є дуже потрібними.

Цей проєкт миру державний секретар Джордж Шулц представив сенаторам, підкреслюючи факт, що його випрацював речник Палати Репрезентантів. У ньому пропонується негайне замирення в Нікараґуа, яке повинна підтвердити Організація американських держав або інша група міжнародних обсерваторів. Коли запанує перемир'я, ЗСА мали б припинити мілітарну допомогу для контрас, а уряд Нікараґуа затримав би дальшу доставу зброї з Куби, СССР та інших держав, що належать до совєтського бльоку. Також уряд сандіністів мав би впровадити пошанування людських прав і перевести вільні вибори, а ЗСА не відбувати маневрів в Гондурасі.

ПОМЕР С. БРИНДЗЕЙ

Філядельфія. — Український Спортовий Осередок „Тризуб" повідомляє українську спортову громаду Америки й Канади, що в неділю, 2-го серпня ц.р., несподівано помер Степан Бриндзей, широко відомий спортовий діяч, довголітній голова й до кінця життя діловод УСО „Тризуб", проживши 81 рік.

На Філіппінах вбили міністра

Маніля. — Тут був вбитий член кабінету міністрів Філіппін Хаїм Феррер, який мав репутацію найбільш послідовного борця проти комуністів.

Займаючи пост міністра в справах місцевого самоуправління, Х. Феррер організував загони ромадської самооборони в районах, де комуністи розгорнули партизанську боротьбу проти урядових військ.

Як зізнали свідки, три терористи, озброєні пістолями і автоматами, відкрили вогонь по авті, в якому був міністер. Це сталося на людній вулиці Манілі, недалеко від резиденції Феррера. Шофер міністра також вбитий.

Повідомляють що ім'я 70-річного Х.Феррера стояло одним з перших у списку осіб, яких мали намір знищити терористи з так званої Нової народної армії. Ця комуністична організація взяла на себе відповідальність за більшість нападів на військові і цивільні об'єкти, вчинених за останні півроку, після того, як було порушено перемир'я.

Феррер став першим членом кабінету Коразон Акіно, вбитим терористами.

„Це вбивство сильно потрясло мене — сказала президент К. Акіно. — Феррер був доброю, благородною і чесною людиною. Це безглузда і варварська акція".

У понеділок поліція притримала двох запідозрених у вбивстві осіб.

В АМЕРИЦІ

ПЕРША ОБШИРНА АНАЛІЗА системи вищої освіти у Каліфорнії за 27 років виявила, що якість навчання зовсім занепала коштом дослідної праці педагогічного персоналу Після дворічної перевірки 16-членна комісія, яка складалася з вчителів, виховників і підприємців порекомендувала загальні зміни для підвищення та втримання навчального рівня. Досліди комісії теж виявили, що велику шкоду заподіяно тоді, коли університети почали обнижувати рівень, навчання, щоб мати більше студентів.

У ДЕНВЕРІ, КОЛО. в понеділок, 3-го серпня ц.р., вийшла з продукції перша з 56-ох ракет замовлених військово-повітряною фльотою ЗСА. Ця подія ще й маркантна тим, що це перша познака відновлення простірних полетів за останніх два роки.

ХВИЛЯ НАДМІРНОЇ ГОРЯЧІ, що навістила частини ЗСА впродовж більше як десять днів до цих пір спричинила біля 80 смертних випадків. Ця горяч турбує і сільськогосподарських експертів, які твердять, що це пошкодить урожаєві збіжжя як теж і худобі.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА РОНАЛДА Реґена обвинуватив Іран за заворушення в Мецці, а заразом похвалив Савдійську Арабію за ліквідацію заворушень. Тут же, ЗСА відкинули категорично обвинувачення іранського лідера Аятолли Хомейні, що ЗСА були спричинником цих заворушень в п'ятницю, 31-го липня ц.р., в яких загинуло понад 400 паломників, в більшості іранців. Чарлз Редмен, речник Державного департаменту, заявив, що своїми обвинуваченнями Іран хоче посилити свою кампанію напруження, залякування та нестабільності в Перській затоці".

ЗРІСТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА, у формі велетенських господарств з однородним вирощуванням, є дуже помітним останніми роками в ЗСА, але чи це буде мати якесь значення для споживачів ще невідомо.

Молодь вивчає танки на Союзівці

Курсанти школи українського танку на Союзівці зі своїми виховниками і керівниками.

Союзівка (В. Л-ць). — На Союзівці — відпочинково-культурній оселі Українського Народного Союзу у Кетскильських горах біля Кергонксону, проходять тепер двотижневі курси українського танку під керівництвом примабалерини Роми Прийми-Богачевської, її двох асистентів, Ані Богачевської і Кеті Кабалеро та інструкторів, яких у таборі звичайно називають „сестричками", або „братчиками" і які є вже заавансованими танцюирстами — Бориса Богачевського, Михася Левицького, Павла Кравця, Михайла Вовка, Барбари Снитвич, Олесі Бук Ліди Залуцької, Марії Филипович, Ребеки Максим'юк, Оксани Івасик і Тоні Руксамен.

Командантком і рівночасно виховницею відносно чисельного табору танцюристів, першунів-аматорів і заавансованих є Віра Кушнір в Вотервліту, Н. Й. Велика громада курсантів нараховує 65 таборовиків і 10 „приватників", які мешкають з рідними і беруть участь у програмі курсів. Серед цієї величенької громади ентузіястів українського народного танку і балету є тільки 15 хлопців, а

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Дві сторони фанатизму

Фанатизм за енциклопедичною дефініцією — це іраціональний ентузіязм для якоїсь ідеї чи якогось діла. Тому не можна згори, „а пріорі", засуджувати кожний фанатизм. Найбільші винаходи людства завдячують своє постання фанатичним дослідникам. Ґалілео Ґалілеі, фанатичний прихильник ідеї, що земля не є плоска, згинув в добі „святої інквізиції" з окликом „А все таки крутиться".

Коли можна велике порівнювати з малим, сучасним, то й ми, українці в діяспорі, маємо приклади позитивного фанатизму. Стефан Химич став фанатиком ідеї створення при одному з престижевих американських університетів катедри українознавства. Для здійснення такої ідеї треба було зібрати мільйони, щоб з відсотків такого капіталу втримати таку катедру, чи три катедри українознавства. Це видалося утопією, нездійсненною мрією.

Але фанатик цієї ідеї зумів заразити своїм ентузіязмом гурт українських молодих людей і добився того, що таки створено Український Науковий Інститут Гарвардського університету, який віддав до розпорядження тому новому центрові української науки два сполучені внутрішнім коридором будинки.

І Гарвардський Проєкт вимагає фанатичної віри, що можна його зреалізувати, бо сам його автор й ініціятор, проф. Омелян Пріцак, признав, що треба поколінь для його реалізації: видачі друком коло сорока до „п'ятидесяти томів у оригінальній старослав'янській книжній мові та в українському і англійському перекладі, кожний том по кругло 600 сторінок — при нинішніх коштах друку та коштах перекладу. А все ж це діло помало реалізується.

Є фанатизм творчий і є фанатизм деструктивний. Зразком такого деструктивного фанатизму є сучасний войовничий мусулманізм в Ірані, що його теократичні володарі сполучили фанатичну віру в релігіюісляму з фанатичним вузькокрайовим патріотизмом. Життьові наслідки жалюгідні. Ще за урядування Джиммі Картера ті іранські фанатики, зламавши всі закони міжнародного права, захопили американську амбасаду і тримали 444 дні всіх її членів в ув'язненні, глумившись над ними і тортуруючи вічними загрозами вбивства. Іранський фанатизм не змінився, бо все ще живе його творець і державний та водночас релігійний лідер аятолла Хомейні. Кілька днів тому, конкретно у п'ятницю 31-го липня ц. р. кілька тисяч іранських паломників до святого для всього мусулманського світу міста Мекки, влаштували на вулицях цього міста політичну демонстрацію з транспарантами й окликами проти Америки, Совєтського Союзу і Франції, всупереч суворій забороні панівної там влади Савдійської Арабії — не робити ніяких політичних демонстрацій. Прийшло до зудару з поліцією при чому згинуло коло 400 осіб, між ними коло 200 іранців. Тепер державна влада в Ірані зі своїм пропаґандивним апаратом не вагається скинути всю вину за ту масакру — на Америку, яка абсолютно непричетна до того паломництва, до внутрішніх відносин у Савдійській Арабії та до поведінки мусулманських паломників. Іран із своїми фанатичними державними лідерами просто провокує увесь міжнародний світ. Колишній президент Єгипту Анвар Садат назвав аятоллу Хомейні „маніяком і блазном". Він заплатив за це життям, бо його вбили у змові, зорганізованій звеличниками Хомейні. Але до часу дзбанок воду носить. З Іраном зірвали дипломатичні взаємини не тільки ЗСА, але й Франція, Кувайт, Єгипет та інші арабські країни, також мусулманські. Якщо Іран розпічне здійснювання своїх неприємних погроз супроти Америки і Франції, він доведе до одвертої війни, в якій виявиться, що Іран схожий на жабу, яка ногу підставляє, де коней кують. Це буде одне справжнє добро у тому лихові, яким є сучасний іранський релігійний фанатизм — іраціональна віра, що мусулманізм іранського типу завоює ввесь світ. Кого Пан Біг хоче покарати — тому розум відбирає.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Михайло Кучер

АМЕРИКАНСЬКІ ЗОРІ В МОСКОВСЬКІЙ КАВ'ЯРНІ

I.

У СССР тепер модно захищати шкільного типу істини як нові досягнення „гласности". Роблять це також письменники, як, наприклад, Олександер Проханов в „Літературній Росії" і О. Звєрєв-солдат, що повернувся з Афганістану в газеті „Собеседник".

Письменник Проханов свою величеньку статтю назвав „Так розумію", а колишній вояк Звєрєв дав їй назву „Обгоріла совість". Обидва автори злостяться і тривожаться тим, що помічається в совєтському житті. В пресі згадують забутих і репресованих письменників, звільняють з праці редакторів „ведучих" журналів. На екрані в кіні йдуть фільми, які роками лежали на полицях архівів. Це і тішить, і тривожить людей в СССР. Чому тривожить?

Сьогоднішня критика нарікає — письменник Проханов, — представляє наше минуле як ряд катастроф, злочинів і глупоти. Проханов перераховує „злочини минулого" — „червоний терор", знищення „куркулів", справу лікарів, злочинність бюрократії, прославлення перемоги над Гітлером, без узглядження величезних жертв в людях і майні. Бракує у списку Проханова згадки про голод в Україні.

Цей довгий список талановито зредаґований, викликає у масах страх. Населення СССР виховане в соціялістичному реалізмі і дусі, дихнувши раптовою „гласністю", розгубилось. Кому вірити? — „рідній партії", яка ніколи не помиляється, чи навіть ще не знаній генеральній лінії партії. Невже партія помилялась? Невже 70 років совєтської історії суцільна помилка, сліпа вулиця. Критика переладована викриванням економічно ненормальних і політичних норм.

Проханов не хоче впадати в паніку і спішить переконати читачів, що він не боїться — „ми не руйнуємо суспільство та економічний механізм. Ми в старі машини вкладаємо нові двигуни, будуємо нову соціяльну машину".

„Старі машини" — тут це той же збанкрутований совєтський соціялізм.

Тривожить Проханова поява на телевізії т. зв. „металістів" — „молодих людей з випещеними цинічними обличчями". Країна із здивуванням дивиться на випещені цинічні обличчя молодих людей". Вони виглядають на переможців. Переможців над ким чи над чим?

А ось обличчя тих, хто повернувся з Афганістану. Вони худі, спалені сонцем. В очах біль, знання життя і смерті.

І плакав син-вояк, повернувшись з Афганістану, сховавши обличчя в долоні матері. „Мамо, я не хотів того робити. Мамо, вони мене примусили". І плакала мати, і плакав син.

Ось як поворотці з Афганістану бачать життя в СССР і своє місце в ньому. Промовив „кавалер ордену червона зірка" і медалі „За відвагу", Ол. Звєрєв. Він також делеґат минулого з'їзду комсомольців. Він вперше опинився в Москві і був захоплений, але не довго.

Московська кав'ярня „Біля фонтана". Вештаються нафарбовані дівчата в дуже коротких спідницях, верещать, голосно сміються. Сидять хлопчаки і „диким виттям" зустрічають музику „звідти" — із Заходу. Совєтську музику „освистують".

До столу підходить „офіціянтка"-кельнерка. На її блюзці три зорі — „їхні зорі" — „мейд ін ЮСА", білі.

Колишнього вояка „підкинуло із стільця як пружиною". Що це, виклик тим, хто загинув там? Від кельнерки почали вимагати, щоб зараз, отут, відпорола „тамті" американські зорі. На оборону кельнерки з „американськими зорями" скочили молоді люди „з цинічними обличчями". Схопились за стільці. Скандал із нецензурною лайкою. Викликано міліцію.

Та ж тими — „зорями" „мейд ін ЮСА" — розпачає колишній вояк — ми летіли в повітря. Забуто допомогу Америки за Другої світової війни. Залишилась чи постала ворожнеча як до гітлерівської Німеччини. І це напередодні нової зустрічі на вершинах.

У Совєтському Союзі серед багатонаціонального населення зформувалось враження чи переконання, що „все робиться не так. Життя взагалі, а зокрема економіка топчеться на місці і щось треба робити".

Це відчуття непевности відповідає настроям в Росії перед Першою світовою війною. Був страх, що станеться завтра, було передчуття недалекої катастрофи.

Уже прийшов час і „треба щось робити" властиве і урядові, і населенню. У СССР почувається незадоволення. Ще незформована свідомість структурних змін мусить викликати спротив тих, кому добре живеться за існуючого стану. Система тоталітарної влади буде противитися кожним, навіть корисним змінам.

Закінчення буде.

Одинадцятий збірник „Слово"

Вийшов з друку новий одинадцятий збірник „Слово" — неперіодичне видання, присвячене літературі, мистецтву, критиці і мемуаристиці, що його видає Об'єднання Українських Письменників „Слово". Склалось так, що цей новий, одинадцятий з черги, літературний збірник вийшов саме у двадцятип'ятиріччя від започаткування цього видання. Саме у пам'ятному 1962 році, коли наші письменники у діяспорі вже в загальному зуміли знайти місце поселення, головно на гостинній американській землі, а в Україні прийшли перші виступи так званих шестидесятників. Президія ОУП „Слово", що уконституувалась ще в 1954 році в Ню Йорку, здійснила свою постанову та випустила у світ перше число збірника „Слово" — велику на 500 сторінок друку книгу, в якій надруковано зразки творчости українських письменників, які опинились поза Україною у висліді останньої війни. В цьому першому випуску понад сорок працівників української літератури запрезентували свої твори: поезії, прозу, літературно-критичні праці та спогади, засвідчуючи живучість українського літературного процесу, що йде впарі з таким же процесом в Україні. За двадцять п'ять років вийшло вже одинадцять об'ємистих збірників і вони доказують, що наші письменники, які живуть поза Україною, не перестають працювати для українського літературного процесу.

Останній одинадцятий збірник припізнився з уваги на несприятливі обставини. Саме, коли цей збірник був відданий до друкарні, помер головний редактор цього збірника Юрій Стефаник. Хоч від смерти Юрія Стефаника проминуло вже два роки, то на долю збірника впала інша нещаслива пригода, а саме збанкрутувала друкарня, в якій друкувався збірник. У висліді цієї події пропав готовий склад і втрачено доступ до підготовлених матеріялів. Щасливо вдалось вийти з цієї непередбаченої колізії; збірник був переданий до іншої друкарні і ось появився, нехай спізнено, завдяки співпраці Видавництва „Новий шлях" у Торонто, а головно його керівника-редактора Василя Вериги.

Цей збірник появляється в умовах утрати головного редактора Юрія Стефаника; йому присвячене головне слово у збірнику, що його автором є перший редактор „Слова" Григорій Костюк. Більшість матеріялів зредаґував і підготовив до друку ще Юрій Стефаник. За давнім зразком першу частину збірника виповнює поезія. Тут, Еммою Андієвською — в поазбучному порядку — починаючи, а Володимиром Яновом кінчаючи (обидвоє автори з Европи), цілий вахляр авторів різних поезій, між ними чи не найбільше жінок-поетес: Віра Вовк, Віра Ворскло, Марія Голод, Степанія Гурко, Марта Калитовська, Зоя Когут, Світлана Кузьменко, Марія Ревакович, Олександра Черненко. При них кілька чоловічих імен, хоч між ними такі поети, як Олекса Веретенченко й Ігор Качуровський, можуть згубитися. Та про перевагу поетес у літературі вже голосно говорять і в Україні, значить і за український Парнас посягає визволена жінка. Маємо і нові переклади Ґете і Верлена у майстерному вислові Святослава Гординського, який — як і в попередніх збірниках — відповідає за підбір поезії.

Проза в нас постійно виходить слабше. Хоч між включеними у збірник авторами прози є такі відомі письменники як Олекса Ізарський, чи Ігор Качуровський, то в загальному проза не дорівнює поезії. Тут зразком може послужити коротенький нарис Райнера Марії Рільке під назвою „Про того, хто підслуховує каміння" у перекладі Олекси Ізарського. На трьох сторінках цей великий німецький поет, який теж і був неперевершеним прозаїком, розгорнув тему, що виходить далеко поза повсякдення. Це якби розвинута тема, що її він присвятив Мікельанджельо у своєму вірші, в якому сказано:

Мій грубий молот,
що різьбить поволі
у людську форму
цю камінну брилу,
держить рука,
що їй і міць, і силу
дарує Він;
бо тільки з Його волі
творити можу.
Він у неба колі
оформлює усе
без молота і рук...
Це Він, хто творить
без зусиль і мук
красу, що вічна
в часу авреолі.

Цей переклад з Рільке у збірнику — це найкращий зразок для наших прозаїків. Велика проза — це не завжди великий твір; ось велика проза у малому творі, що вмістився на трьох сторінках.

У збірнику маємо три драматичні твори. Перш за все надруковано дві дії драми Миколи Понеділка „Знедолені". Понеділок написав цю драму для таборового театру у Шляйсгаймі, в Німеччині, ще в 1947 році. Тоді Понеділок ще був актором і виступав у цій виставі. Це напевно перша його сценічна картина. Крім того маємо сценку Мирона Левицького з життя богів на Олімпі під назвою „Фіяско Афродіти", як і драматичну поему Яра Славутича „Світичі".

У статтейній частині збірника Олександра Копач пише про повісті Тараса Шевченка, насвітлюючи як ця занедбана ділянка творчости нашого Кобзаря нарешті знаходить визнання і в чужого читача завдяки перекладам на чужі мови. Ольга Вітошинська у своїй праці насвітлила творчі взаємини двох наших передових письменниць Лесі Українки і Ольги Кобилянської. Дмитро Чуб написав цікаву ста-

(Закінчення на стор. 4-ій)

В. Борецький

ЩЕ ПРО ЦЕРКВИ ЛЕМКІВЩИНИ

Неіснуюча вже церква свв. Косми і Дам'яна в селі Грабі, Ясельського повіту, з 1809 року — це тільки одна з численних і цінних церков, знищених на протязі останніх чотирьох десятиріч на Лемківщині. Це ще один сумний спогад: ще одне кільце в довгому ланцюгу втрат, які понесла лемківська культура на своїх етнічних землях.

Рік 1947 — трагічна сторінка історії Лемківщини. Того року правителі „Народної Польщі" вирішили (наказом з 17-го квітня) виселити лемків з їхньої батьківщини і розпорошити по західніх теренах країни (від долішнього Шлеська аж по Мазури). Переселення виконала мілітарна оперативна група „Висла" на протязі трьох місяців (від 24-го квітня до кінця липня 1947 року). Критерії, що їх режим застосував, а радше накинув в позбавленні лемків основних прав людини і в їхньому переселенні — залишаємо питанням для окремого розгляду.

Руйнування Лемківщини — ще одної етнічної групи, не закінчилося самим тільки перекиненням лемків одним махом з одного кінця країни в другий; його продовжували вислужники режиму нищенням доробку лемківської культури на протязі близько десятиріччя. Особливо церковні будівлі, яких окремий стиль нероздільно зливається з іменем Лемківщина, опинилися в небезпеці. Позбавлені господарів і опікунів, деякі церкви попали під реквізицію місцевих адміністративних органів для вжитку як маґазини, або музеї (останні подумані для приваблювання туристів). Інші були віддані під заряд Римо-Католицької Церкви і були перетворені на костьоли для пришельців-поляків, що поселювалися на лемківських селах. Багато, однак, стояли зовсім опущені і дожидали своєї близької загибелі. Роки 1949-1956 були особливо жорстокі. В той час доми молитви зникали з лиця лемківської землі зі застрашаючо швидким темпом.

Щоб дістати ясніше уявлення про ті сумні події необхідно познайомитися зі загальними статистичними даними. Використовуючи відомі документальні матеріяли, Лемківщина у Ряшівському воєвідстві до Другої світової війни нараховувала 514 церков. З того числа на протязі 1939-1956 років перестало існувати 164 церкви, з яких 101 належали до пам'ятників архітектури (будівель, що охороняються державою). В повище поданий реєстр зараховано також 6 церков-пам'ятників архітектури знищених найбільш правдоподібно, під час воєнних дій. Отже в світлі цих даних — не війна, а мирний час наніс Лемківщині найбільшого спустошення. Особливо лемківсько-бойківське прикордоння (повіти Сянок, Лісько і Устрики Долішні) понесло великі втрати. Винятково в західній Лемківщині, завдяки енергійним старанням Римо-католицької ієрархії Краківської архидієцезії, ця справа була скоро приведена до порядку: церкви, що належали до Краківського воєвідства були повернені для культурних цілей і охоронені від знищення.

Коли хвиля пустошення церковних сокровищ з 1956 роком пригальмувалася, то проблема загадочних пожеж все ще далі була актуальною. З кожним роком болюча листа втрат тільки з тієї єдиної причини страховинно видовжувалася такими селами як Ставіша, Гульче, Куляшне, Нова Весь... і та „лиха іскра" мабуть й досі не щезла. Можна сподіватися, що найновіші старанні досліди принесуть ще не одне сумне відкриття у даній ділянці.

І даремно будемо шукати тих неуцілілих церков як в українській, так і чужинецькій науковій літературі. Не діждалися вони своїх дослідників, які б їх опрацювали та ілюстративно удокументували. Вони втрачені назавжди не тільки для Лемківщини, але й для всього культурного світу. Загинули разом з церквами й чимало старинних ікон, хрестів, хоругов, книг та інших цінних церковних реліктів — одні загинули безповоротно, а інші ще десь існують. Так, наприклад, значну кількість реліктів поміщено в історичному музеї в Сяноку; унікальну збірку ікон (коло 400) згромаджено в Новому Санчі та інших місцях Лемківщини. Ці збережені релікти представляють собою досить обширний матеріял для характеристики і у значній мірі дають уявлення про загальну красу тих знищених церков.

Як могла статися та неймовірна трагедія, ще й до того в мирний час і в цивілізації базованій на принципах християнства? Чиїми руками і з якою метою це робилося? Цими і подібними питаннями цікавилися і на них намагалися дати відповідь вже віддавна досить багато любителів мистецтва. Ця тема порушувалася у чисельних польських наукових часописах, критичних публікаціях, монографічних опрацюваннях, а то й находила свій відгомін в белетристиці та поезії. Проте всі їхні автори, з малими винятками, перейняті односторонністю і легко зауважити в них затушовування та замовчування. На ґрунтовну відповідь ще чекаємо від проникливого історика мистецтва.

Попри сказане прислуговує, однак, вдячність деяким діячам польської культури, які піднялися в своїх працях до розуміння ролі мистецтва. Серед них вирізняється Ришард Бриковський (працівник Інституту Мистецтва ПАН у Варшаві), який зацікавився проблемами зв'язаними з охороною щораз то більше заникаючих сокровищ минулих епох. Його сміливі слова критики віддавна нам знані. Він, мабуть, перший з своїх сучасників-мистецтвознавців оцінив характерну рису

(Закінчення на стор. 4-ій)

Роман Р. Голіят

СХІДНЯ ПОЛІТИКА ВАТИКАНУ

III.

Папа Григорій ХУ оснував у 1622 році Конґреґацію Поширення Віри, яка тепер, після Собору Ватиканського II, називається „Конґреґація для Благовістування Народам", то першим секретарем цієї Конґреґації був о. Францішко Інґолі, В його архіві о. д-р Хома знайшов багато місць, що відносяться до нашої Церкви, головно листування митрополита Йосифа Вельямина Рутського. Чому відмовлено патріярхат? „Рішено не робити тепер тої новости, щоб ще більше не дразнити і не віддалювати греків Сходу (Византії) від Унії зі св. Римською Церквою". Що у зв'язку з цією відмовою поніс велику втрату український народ, Унія і Церква, цього не взято під увагу. Якщо б було дійшло до спільного синоду в 1629 р., то за словами о. д-ра Хоми, „Унія не переживала б таких тяжких хвилин три роки пізніше, під час вибору нового короля Володислава IУ, а опісля в 1649 р. під час Зборівського договору гетьмана Богдана Хмельницького з поляками і в 1658 р. під час Гадяцької угоди, бо в 1629 р. були підстави до замирення 'Русі з Руссю' (повторяючи слова митр. Рутського з-перед 300-років".

У Третьому розділі о. д-р І. Хома обговорює „Деякі з перших інструкцій Конґреґації поширення віри відносно Церкви на Русі-Україні".

У цьому розділі читаємо, що новий Папа Урбан УIII на засіданні Конґреґації Поширення Віри (7.2. 1624 р.) заборонив русинам зміняти обряд з руського на латинський. „Втеча — перехід на латинський обряд руських аристократичних родів зі своєї рідної Церкви була дуже болючою раною Української Католицької Церкви. Неодин з наших Владик гаряче оплакував цю втрату, зокрема митр. Рутський та й прохав Апост. Престіл про заборону зміняти обряд". Декрет і письма Папи Урбана УIII про заборону зміни обряду, які мали дату 10-го лютого 1624 р. і були адресовані до польського короля Зиґмунда II, до польських єпископів і апост. нунція Лянчельотті. Король і нунцій не проголосили того декрету, але повернули назад до Риму зі своїми заввагами. Нунцій пропонував обмежити заборону до монахів і питомців, на що погодилася Конґреґація. Наша Церква і нарід зазнали великої шкоди, каже о. д-р Хома, бо втратили майже всю аристократію, що перейшла на латинський обряд і спольщилася. Проти Унії був папський нунцій в Польщі, польський єпископат, єзуїти, бернардини і домінікани. „Дві головні причини піддержки Унії в інструкції з 7-го травня 1625 р., апробованої папою Урбаном УIII, є актуальні до сьогодні. Перше, що через нашу з'єднану Церкву є надії приєднати до Апостольського Престолу европейський Схід, а друге, що на прикладі нашої Церкви православні можуть бачити, яка їх доля в з'єднанні".

Далі читаємо, що ідея спільної зустрічі з'єднаних і нез'єднаних і виринала ще перед 1617 роком, а справу спільного синоду предкладено на соймі в 1623 році в Варшаві. В наступних роках ті спроби релігійного порозуміння продовжувалися і треба відмітити, що це сталося після багатьох років полеміки, а навіть насилля (мучеництво архиєпископа Йосафата Кунцевича в 1623 р.). „Подивугідне, що в обох противних собі таборах знайшлись провідні люди, котрі зуміли стати вище і простягнути собі руки".

У Четвертому розділі „Зв'язки Крижівської епархії з Київською митрополією в ХУII ст." о. д-р Хома заподає історію цієї епархії.

Нинішня Крижівська епархія була створена 17-го червня 1777 року, але її історія сягає початків ХУII сторіччя і вона зв'язана з історією сербських утікачів перед турками. Отець Методій Терлецький, василіянин, вів серед тих поселенців місійну працю. Залишив Югославію, як став єпископом Холму. На прохання єпископа Лонгина Брановича, митрополит Рутський включив цей єпископат в число єпископів Київської Митрополії. Цей акт підписано в Мінську, 1-го серпня 1635 року. Ряд інших наших василіян вів місійну працю серед валахів, а відтак, серед бачванських українців — поселенців західнього Закарпаття і Галичини. Первісні їхні оселі — це Керестур і Коцур. В часі існування Барбарерум — духовної семінарії у Відні (1775-1784 рр.) — студії там закінчили 29 семінаристів з Галичини, 32 — зі Закарпаття, 14 сербів і хорватів і 41 румунів.

З нагоди Ювілею 600-річчя оснування крижівської епархії, Блаженніших Патріярх Йосиф у своєму посланню між іншим згадує, що: „Саме Крижівська епархія — основана буллею Папи Пія УI з 17-го червня 1777 р. — то найстарша епархія на українських поселеннях і вона завжди тісно лучиться і обрядом, і правом зі своєю Матір'ю".

У П'ятому і кінцевому розділі „Нарис історії храму Жировецької Богоматері Свв. Мучеників Сергія і Вакха в Римі", о. д-р Іван Хома дає докладну історію української парохії в Римі. За старанням київських митрополитів, щоб мати власну церкву в Римі, сягають часів митрополита Рутського, коли він в 1625 році назначив першим прокуратором нашої Церкви о. Миколу Новака, василіянина. 12-го травня 1639 року Конґреґація Апостольської Візитації властю Папи, на його наказ і доручення „встановила, рішила і зарядила віддати церкву святих Сергія і Вакха з прибічним будинком на оснування там Колеґії Нації Русинів... Папа Урбан УIII потвердив 8-го лютого 1641 р. наперед встановлений декрет, додаючи йому силу ненарушеного апостольського потвердження, щоби всі його ненарушно зберігали". Також Папа Лев XIII, творячи 18-го грудня 1897 р. „Руську Колеґію", писав: „Ми звернули увагу на церкву святих Сергія і Вакха з приналежними будинками, які вже Урбан УIII ласкаво подарував Русинам".

Між 14-ма ілюстраціями, читач знаходить копії двох будівель Папи Урбана УIII, храм свв. Сергія і Вакха з їхніми іконами, дві ікони Жировецької Богородиці й внутрішній і зовнішній вид цієї церкви.

Ця праця видана на гарному папері й заслуговує на велике признання о. д-рові Іванові Хомі, за його публікацію історичної вартости.

Кінець

ПОМОЖІТЬ СКІНЧИТИ БУДОВУ БУРСИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ У ПОЛЬЩІ

Про єдину в Польщі початкову школу з українською мовою навчання ім. Тараса Шевченка в Білім Борі коло Кошаліна писалося вже багато в українській пресі. Тому, що учнями тієї школи є діти українських переселенців, головно лемків, розсіяних по всіх закутинах Польщі, при школі мусить існувати бурса (гуртожиток). Будову такої бурси, по кількалітній підготовці, українці в Польщі почали у вересні 1986 року, фінансуючи роботу з пожертв української громади в Польщі і на поселеннях в країнах західнього світу.

Первісно були надії на поважну фінансову підтримку від польської держави. Але вже в ч. 5 „Нашого Слова" з 1-го лютого 1987 року Будівельний комітет подав звернення до української громади під наголовком: „Розраховуймо на себе", де, м. ін., сказано: „Розрахунок на дофінансування білобірської будови державними установами, при нинішному стані економіки країни, стає малореальний". Висновок ясний: українці мусять збудувати бурсу власними силами, себто силами українців у Польщі, в Канаді, Америці і в інших країнах поселення. Якщо ми цього не зробимо, потерпить наше наймолодше покоління в Польщі, наша надія, наша будучність.

Недавно наша Філія Суспільної Служби у Вінніпегу отримала листа від провідних українських діячів в Польщі з тривожними вістками про скрутну ситуацію Будівельного комітету: „Банковий рахунок на день 15-го червня 1987 року дорівнював нулю, а це, зрозуміло, загрожує припиненням на деякий час будови. Припинити щонебудь у нас дуже легко, натомість рушити з місця неймовірно складно".

Сказано ясно: гроші вичерпалися. Продовження будови буде залежати лише і виключно від напливу дальших пожертв, у тому і від нас, українців Канади й Америки.

Звертаємося до всіх, хто до глибини серця боліє долею українців в Польщі: сягніть до глибини своєї кишені і поможіть скінчити будову бурси для українських дітей у Польщі. Ваші датки, за посвідкою для доходового податку, просимо слати до Централі ССУК (Ukrainian Canadian Social Services, Head Office, P. O. Box 168, Stn „M", Toronto, Ont., M6S 4T3), або до Філії ССУК у вашій околиці, або до нашої Філії на адресу: Ukrainian Canadian Social Services, 456 Main St, Winnipeg, Man., R3B 1B6.

В Америці можна слати до ЗУАДК на адресу: United Ukrainian American Relief Committee, 1319 W. Lindley Ave., Philadelphia, Pa., 19141.

Осип Сливинський,
секретар Манітобської Філії ССУК

Молодь...

(Закінчення зі стор. 1)

Група інструкторів.

решта це дівчатка різного віку від 7-18 років життя, різних зацікавлень, характерів, уподобань тощо. Одна студентка, яка фактично є вчителькою танку на Фльориді, досягає вже 30 років життя, але вона повністю партиципує в усіх теоретичних викладах і практичних вправах.

Очевидно, курсанти походять з різних місцевостей З'єднаних Стейтів Америки і Канади; декілька приїхали аж з далекої Арізони і Каліфорнії. Під час курсу мова йде також про танкову огляду, культуру українського танку, техніку, піднесення танків на вищий рівень, мистецький вигляд.

Приглядаючись з віддалі до інтенсивних проб, які розпочинаються зараз по сніданку і дуже часто тривають до пізнього вечора, якщо є така потреба, кореспондентові „Свободи" вдалося, між програмами, порозмовляти з керівником курсів Р. Приймою-Богачевською, яка похвально висловилась про нашу українську молодь, про її працьовитість, зацікавлення українським танком, який тримає молодих людей при українстві, навіть тих, що вже не говорять мовою батьків. Багато з учениць Р. Прийми-Богачевської після кількох курсів навчились, або вчаться української мови, змінили своє наставлення до української зорганізованої спільноти, беруть участь на місцях їхнього проживання в усіх починах громади.

Відповідаючи на питання, що всетаки манить українську молодь з усіх стейтів приїжджати на курси танку на Союзівку і „Верховину", оселю УБСоюзу, Р. Прийма-Богачевська радісно усміхнулася і без вагання сказала: „велика любов до українського танку, української культури і візії дружніх переживань в колі своїх ровесників". Треба відмітити, що молодь любить і шанує свою вчительку і виховницю, яка, не зважаючи на втому, докучливу спекоту літа та інші невигоди, передає усі свої вмілості молодому поколінню.

У програмі курсу різніпрерізні танки, регіональні, стилізовані, тобто наближені до балету та інші. Більшість таборовиків, навіть ті, які у перших двох днях нарікали на „змучення", зрозуміли інтенцію свого улюбленого керівника і відновили в собі фізичні і духовні сили.

Дівчата-курсанти таборують у „Львові", а хлопці на „січі" у поблизькій віддалі. У п'ятницю, 31-го липня курсанти і виховники влаштували розкішну ватру з багатою і різноманітною програмою, яка включала співи, скечі, жарти, танки і, як звичайно, закінчилася піснею „Ніч вже йде". Цієї п'ятниці, 7-го серпня, о год. 8:30 вечора відбудеться тут у холодженій залі „Веселка" кінцевий попис школи танку.

Крім танку, курсанти і виховниці купаються в басейні, займаються різними розвагами і дихають свіжим кришталево-чистим гірським повітрям Союзівки.

Виставка 20-ти мистців у ґражді в Гантері

Гантер, Н. Й. (І.Д.). — Після Служби Божої в неділю, 5-го липня ц.р., Наталія Макаревич відкрила чергову виставку картин двадцяти наших образотворчих мистців. Проф. Ярослав Лешко, що викладає мистецтво у Сміт Каледжі в Норт Гемптоні, Масс., мав вступне слово. Він підкреслив велику працю наших мистців і організаторів виставки. Цими виставками ми надаємо характеристику нашій громаді і висловлюємо бажання, як ми хочемо, щоб нас спостерігав зовнішній світ. Цими виставками підкреслюємо один з головних коренів нашої гантерської громади.

Виставка є чіткою маніфестацією заходів місцевої української громади надати культурний тон нашому перебуванню в Гантерських горах. Ця виставка пов'язана з багатьма іншими подіями вакаційного календаря, з виставками Ека (Едварда Козака) з синами Юрієм і Яремою, і з виставкою Людмили Морозової, Я. Вижницького й інших; пов'язана з концертами під керівництвом д-ра Ігоря Соневицького. В серпні тут відбудеться семінар УВАН.

Всі ці імпрези зливаються в одну багату програму. Одним з наших успіхів буде концерт відомого оперного співака з Метрополітальної опери бас-баритона Павла Плішки, що співатиме на тлі картин мистця Михайла Мороза. Картини М. Мороза були на всіх збірних виставках у Гантері, що підкреслює прив'язаність Морозову з Гантером і гантерською громадою. Треба радіти, що такі мистецькі сили як Едвард Козак, Михайло Мороз та інші є так інтимно пов'язані з Гантерським світом.

Деякі мистці відкидають природу як підставу для мистецтва, шукаючи інших коренів у світі абстракцій. Що в'яже багатьох мистців нашій виставці,— то це їхнє глибоке зрозуміння, що природа — це невичерпна тема, що її кожен мистець у свій власний спосіб інтерпретує. Цьогорічна виставка, як і слід, підкреслює наше культурне стремління, тематичні й естетичні наставлення мистців, драматично представлений погляд на світ, пов'язаний з глибокою увагою до природи та її різноманітностей.

У виставці взяло участь 20 мистців, що виставили свої найбільш характеристичні картини їхньої образотворчої праці. Подаємо їх за абеткою: Бабюк Роман, Бачинська Оксана, Божемський Богдан, Бутович Микола, Вижницький Ярослав, Гніздовський Яків, Голубець Зенон, Доманик Богдан, Дядинюк Ольга; Козаки: Едвард, Юрій і Ярема; Лада Софія, Левицький Мирон, Михалевич Тарас, Морозова Людмила, Мороз Михайло, Райні Романа; Титли: Богдан і Галина. Між картинами переважали квіти, природа, краєвиди.

Пополудні того ж дня заходом д-рів Ярослава й Дарії Миндюків відбулося висвітлення предікавих і цінних прозірок „Життя і діяльність Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого". Пояснення давала д-р Дарія Миндюк.

Виставка архіву УСС у Кергонксоні

У Кергонксоні, Н. Й., відбулася в днях 20-го і 21-го червня 1987 року в залі церкви св. Трійці виставка архіву Леґіону Українських Січових Стрільців (УСС) та матеріялів до історії Української Галицької Армії (УГА).

Виставку влаштувала Головна управа Об'єднання бувших Вояків Українців в Америці (ОбВУА) при співучасті відділів ОбВУА в Нюарку, Н. Дж., і в Кергонксоні.

Голова ОбВУА Осип Труш і член Головної управи ОбВУА Кость Гречак привезли із собою ці незвичайно цінні експонати, пов'язані із подіями УСС-ів, та інші експонати з тієї доби відродження української військової сили, щоб відповідно розмістити ці експонати і приготовити до відкриття виставки. Це забрало їм не тільки цілий день, але майже цілу ніч праці.

Ахів включає емблеми, документи, знімки, автентичні відозви, прапори, а навіть кріси, яких вживали УСС-и в тому часі.

Естетичне розміщення експонатів робило незвичайно гарне враження і відвідувачі могли мати повну насолоду, оглядаючи ці рідкісні історичні пам'ятки нашого славного минулого. Навіть і те, що електричне освітлення у цій частині залі попсувалося, не зменшило ефекту виставки.

Ці експонати нагадали відвідувачам виставки ті пам'ятні часи, коли говорила зброя УСС-ів, включно із завершенням Листопадового чину. А це була тільки частина того, що привезли з Европи, де зберігався цей архів, спочатку у Відні, Австрія, а коли Відень зайняли большевики в 1945 році, архів перевезли до Мюнхену в Німеччину. Заходами і завдяки пожертвам деяких організацій та окремих осіб і їх фінансовим пожертвам, зокрема Суспільній Службі комбатантів у Филядельфії і Головній управі ОбВУА, архів перевезено до ЗСА в червні 1985 року і приміщено у військовому секторі Українського музею в Нью Йорку, де він буде початком постійної виставки українських військових формацій — УПА, Української Дивізії та інших.

У Кергонксоні відбувається багато різних цікавих і вартісних виставок, наприклад, картин наших мистців, колекції медалів, монет, вартісних книжок, ноші тощо, але архів цих рідкісних і унікальних експонатів заслуговує на особливу увагу.

В суботу вечером були висвітлені прозірки матеріялів, знімок визначних УСС-ів: полковника УСС Гриця Коссака, Софії Галечко, Олі Підвисоцької, сотника Івана Цяпки-Скоропада, сотника Зенона Носковського, Романа Купчинського, підхорунжого Лева Лепкого та багатьох інших, а також подій того часу, УСС-и в окопах на Маківці 1915 року, маршів УСС-ів тощо. На жаль, концерт хору „Думка" на Союзівці перешкодив відвідинам виставки і тільки дослівно кілька осіб мали змогу бачити ці прозірки.

Перевезення архіву з Европи до ЗСА, відновлення, консервація і копіювання цих матеріялів вимагали і далі вимагають великих коштів. Нечисленні відвідувачі виставки, оцінюючи вартість архіву, щедро відгукнулися на заклик організаторів своїми пожертвами.

Суспільна Служба і Головна управа ОбВУА мають у пляні перевидати ці матеріяли у формі альбому з нагоди 75-ліття вимаршу УСС-ів до бою. Тому заклик і прохання до громадянства залишаються далі актуальними.

Пожертви можна пересилати на адресу „Самопомочі" в Нюарку: Self Reliance Federal Credit Union, 734 Sandford Ave., Newark, N. J. 07106, Archives USS, N. 4175

Головній управі ОбВУА, зокрема голові О. Трушеві і членові К. Гречакові, належиться признання і подяка за їх труд і жертовну працю над збереженням цього важливого архіву.

Р. Б.

СУД НАД МОЛОДИМ німецьким летуном Матіясом Рустом, який порушив совєтський кордон і перелетів малим літаком типу „Сессна" з Фінляндії до Москви й приземлитися на Красній площі, розпічнеться 15-го серпня цього року. Британський кореспондент тижневика „Сандей Таймс" Едмунд Стівенс, повідомляючи про цю справу з Москви, пише, що суд триватиме тільки три дні, і буде відкритим для зацікавлених і акредитованих кореспондентів. Після того западе рішення суду у справі Руста. Вміжначі західньонімецька амбасада в Москві і родина роблять заходи перед совєтськими речниками, щоб добитися звільнення недосвідченого летуна, який, мовляв, не здавав собі справи зі свого вчинку.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство ТАСС повідомило про запуск чергового совєтського „спутніка", названого „Космос 1870" на покладі якого знаходиться великий радарний апарат, який досі ще не випробовувався у стратосфері. Американський журнал „Авієйшен Вік енд Спейс Теколоджі" пише, що новий совєтський „спутнік" важить від 15 до 20 тонн.

У САВТ БЕНД, ІНД., в неділю, 2-го серпня ц.р. тисячі умово пошкоджених спортовців, несучи прапори 72 національностей, вмаршували на стадіон університету Нотр Дам й цим відкрили міжнародні спеціяльні спортові літні ігрища 1987 року. З участю 4,700 змагунів ці ігрища є найбільшими відколи Юніс Кеннеді-Шрайвер започаткувала їх в 1968 році для заохоти до змагань умово пошкоджених осіб.

ІНЖЕНЕРИ НАСА в понеділок, 3-го серпня ц.р., включили електричний струм у міжпростірній ракеті „Дісковері", вперше від більше як рік часу і це започаткувало приготування ракети до першого її польоту від катастрофи „Челленджера". Крайове управління аеронавтики і дослідження простору заплянувало вилет „Дісковері" на 2-ге червня 1988 року.

З ОГЛЯДУ НА ЗАГОСТРЕНІ відносини між Іраном і Савдійською Арабією, що заіснували у наслідок заворушень в Мецці, ціни на нафту підскочили до понад 22 дол. за барилку. Біржа є в страху, що ці непорозуміння можуть спричинити затримку у перевозі нафти через Гормузьку протоку.

З ВАШІНҐТОНУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що з Пентагону наказано негайно перевезти до Перської затоки вісім вертолетів-міновинищувачів для допомоги американській фльоті знайти і знищити міни на морських шляхах — протоках торговельної фльоти. Тому, що ЗСА не має кораблів міновинищувачів, які б надавались на таку працю в Перській затоці, то негайна висилка туди саме вертолетів нікого не здивувала.

ПОДЯКА

Дня 28-го червня 1987 року відійшов від нас у Вічність

бл. п. д-р прав

Володимир Петришин

Цією дорогою складаємо подяку Всечесному о. докторові мітратові Василеві Макухові за відправлення Панахиди та всі похоронні відправи, за відвідини в шпиталі і щирі прощальні слова під час похорону.

Дякуємо всім нашим Рідним, Приятелям і Знайомим за вислови співчуття, молитви, участь в похоронних відправах, пожертви на Служби Божі, квіти, на церкву св. Йосафата в Трентоні, Патріярший Фонд і на Український Гарвард.

Сердечно дякуємо панам: Макарові Копаниці, Іванові Головці, Стефанові Шилкевичові, Іванові Бігунові й іншим співакам за гарне відспівання відправ. Паням з церковного Сестрицтва під проводом п-ні М. Кердаш за приготування тризни.

Спеціяльна подяка п-ні Дарії Кузик і п. Іванові Гафтковичеві за зворушливі прощальні промови під час похорону. Рівнож дякуємо п. Іванові Микитин і Оксані Микитин за приготування написів на квітах і за переведення збірок на українські установи.

В пам'ять Покійного зложили:

На СЛУЖБИ БОЖІ: (в Трентоні) родина Мрочко, Ігор і Дарія Сеник, Орест і Леся Сеник, Марія Сеник, Ірена Скрипчук, Романа Мицик, Роман і Анастазія Шиманські, родина Ґіль, родина Грибовські, Василь і Ярослава Леськів, Йосиф і Катерина Куць, Михайло й Анастазія Бойцун, Валя Джулик, Мирослава Глушок, І. Ожел.

На ЦЕРКВУ СВ. ЙОСАФАТА в Трентоні, Н. Дж.:

по 25.00 дол. — Марія Сеник, Орест і Александра Сеник;
по 10.00 дол. — Евген і Леся Обаранець, Люба Ґоянюк, Ірена й Андрій Турчин, Емілія Панасюк, Стефан Шнякевич, Надя і Іван Гафткович;
500.00 дол. — зложила Марія Петришин.
Разом .... 610.00 дол.

На УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРД:

250.00 дол. — Марія Петришин;
25.00 дол. — Ірена Скрипчук;
по 20.00 дол. — Галина Сиротюк, Оксана й Іван Микитин, Марія і Ярослав Скрипчук;
по 10.00 дол. — Ярослава Лабка, Ірена і Петро Плис, Люба Мриглоцька, Емілія Панасюк, Ліда і Славко Кіржецький, Іван і Софія Головка.
Разом .... 395.00 дол.

На ПАТРІЯРШИЙ ФОНД — СВ. СОФІЯ:

250.00 дол. — Марія Петришин;
по 50.00 дол. — Ігор і Дарія Сеник, Орест і Александра Сеник;
30.00 дол. — Орест Побігушка;
по 25.00 дол. — Ірена Скрипчук, Віра і Теодозій Сендзік, Наталка і Роман Кузик, д-р Володимир і Уляна Коропей, Дарія Кузик;
по 20.00 дол. — Марія Савуча, родина Кіржецькі, Ольга Дубик, Марія і Ярослав Скрипчук;
по 10.00 дол. — Галина Сиротюк, Марія і Михайло Глушок, родина Мрочко, Ірена й Андрій Турчин, Люба Мриглоцька, Іван і Софія Головко, Галина Костюк.
Разом .... 665.00 дол.

МАРІЯ ПЕТРИШИН з РОДИНОЮ

В сороковий день смерти будуть відправлені СЛУЖБИ БОЖІ за СПОКІЙ ПОКІЙНОГО у Трентоні, Н. Дж., 7-го серпня 1987 р. в церкві св. Йосафата, у Вудстоці в Канаді і у Люрді у Франції.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п.

ТЕКЛІ КОХМАТ

Матері нашої співробітниці Анастасії Плескун

$100.00 на СЛУЖБИ БОЖІ в Люрді

зложили

ПРАЦІВНИКИ В-ва „СВОБОДА"

В пам'ять

бл. п.

Д-ра ВАСИЛЯ ВИШИВАНОГО

на Збірник „РОГАТИНЩИНА"
100.00 долярів
зложили кол. шкільні товариші:
ЛЕСЯ УГРИН-САЛИК, БОГДАН КУДРИК,
ЯРОСЛАВ ПАСТУШЕНКО,
ГРИЦЬ ШАРАНЕВИЧ

Для Родини складаємо глибокі співчуття.
КОМІТЕТ „РОГАТИНЩИНА"

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ділиться сумною вісткою з Членами Фундації, Професорами і Студентами УВУ та Українською Громадою, що 7-го липня 1987 р. відійшла у Вічність

бл. п.

КАТЕРИНА КОЛЕНЯК

МЕЦЕНАТКА ФУНДАЦІЇ УВУ

Опечаленій Родині Покійної складаємо вислови глибокого співчуття.

Управа Фундації УВУ

Зі жалем повідомляємо
Рідних, Приятелів і Знайомих,
що в неділю, 2-го серпня 1987 р., ненадійно помер
наш Невіджалуваний
БРАТ, ВУЙКО й ШВАҐЕР

бл. п.

СТЕПАН БРИНДЗЕЙ

нар. 1-го березня 1907 р. в Станиславові, Зах. Україна, провідний член кооперативного руху в Україні, довголітній член проводу спортового товариства „Тризуб" у Філядельфії та других суспільно-громадських організацій в Україні й Америці.

ПАРАСТАС — четвер, 6-го серпня 1987 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні М. А. Насевичів, 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН в п'ятницю, 7-го серпня 1987 р. о год. 9:30 ранком з похоронного заведення до церкви Царя Христа, а звідси по СЛУЖБІ БОЖІЙ на кладовище Пречистої Діви Марії у Fox Chase, Philadelphia, Pa.

У глибокому смутку:
сестра — МАРІЯ з чоловіком інж. ІВАНОМ КУЗЕМСЬКИМ
сестрінка — ОЛЕНА з чоловіком д-ром ВОЛОДИМИРОМ КАРПИНИЧЕМ і дітьми ТАНЕЮ і НАТАЛКОЮ
сестрінка — МАРТА КУЗЕМСЬКА
брат — ЮРІЙ і сестра АННА в Україні
Дальша Родина в Україні і Америці

Пожертви замість квітів просимо складати на розбудову Спортового Центру „Тризуб".

МИСТЕЦЬКІ ПРОГРАМИ на СОЮЗІВЦІ

Субота, 8-го серпня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Танцювальний ансамбль „Зоря"
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра Алік і Дорко

Субота, 15-го серпня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Танцювальний ансамбль школи Роми Прийми-Богачевської
10:30 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Хлопці зі Львова"

Субота, 22-го серпня
Танцювальний ансамбль „Дунай", Ст. Катарінс, Канада
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Гуцули"

Субота, 29-го серпня
8:30 веч. КОНЦЕРТ
Оперна Компанія ім. Лисенка
солісти:
Марта Кульчицька-Андріюк
Оленка Геймур
Богдан Чаплинський
і Ігор Доріян Кравців
Піяно Марта Кузьма-Каннінґем
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестри „Темпо" і „Нове покоління"

Субота, 5-го вересня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Алекс, вокаліст
Оркестра „Темпо"
10:30 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Темпо"

Неділя, 6-го вересня
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Жіночий хор „Ясмін", Торонто
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра „Темпо"

Субота, 19-го вересня
ДЕНЬ УНСоюзу
8:30 веч. — КОНЦЕРТ
Танцювальний ансамбль „Чайка"
10:00 веч. — ЗАБАВА
Оркестра Алік і Дорко

Конферансьє: Лариса Лорет-Лисняк

Програма може бути змінена

Souzivka UNA Estate
Foordmore Road, Kerhonkson, N.Y. 12446
(914) 626-5641

Відзначили...

(Закінчення зі стор. 1)

періялістичну і безоглядну в засобах політику чорноцарської Росії. Ролю найбільш деморалізуючого в Україні чинника виконує Російська Православна Церква та її патріярхія.

Як у минулому, так зокрема і в цьому жахливому столітті, зневажаючи вікові релігійні християнські традиції українського народу Москва злочинно присвоює собі початки історії християнства на Русі-Україні, топчучи ногами загарбника найбільший Божий дар людині — його рідну мову. Здобувши з ласки совєтської влади вирішальний вплив на обсаду епархії і парафій своїми людьми, та користаючи з великих матеріяльних субсидій уряду СССР, московська патріярхія вже від кількох років розпочала у світі надзвичайно посилену акцію за леґалізацію її претенсій на очолення нею всієї Вселенської Православної Церкви на Великому Сході. З тією метою московська патріярхія прагне використати славну річницю Тисячоліття Хрищення Руси- України, щоб галасливою пропагандою неправди та позолоченими орденами і різного рода дарунками здобути для себе леґалізацію вже присущої їй ролі загарбника. При цій нагоді Москва та її підручна патріярхія стараються сховати від вільного світу Україну й її первоапостольну Церкву на сході Европи.

Та, на щастя, Божий Промисел, що 1000 років тому вселив у серце і душу українського народу світло Христової науки справив, що те світло не згасло, не зважаючи на страшний мученицький шлях Української Православної Церкви і її вірних.

Цей світильник знайшовся з Божої волі в руках вірних нашої Церкви, яка, як те Боже чудо, заіснувала у половині цього століття у багатьох країнах вільного світу. Цей світильник у серці і в руках кожного з нас, кожного що от тут стоїть сьогодні у цьому святому храмі. Будьмо ж чесними носіями цього скарбу понад скарби! Передаваймо його нашим дітям, внукам і правнукам, щоб, коли вже не ми, то щоб вони донесли сяйво цього світильника до святих київських гір. Пощасти ж нам у цьому, Боже, що у Святій Тройці перебуваєш!"

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Лишається дуже мало часу для приготувань до гідного відзначення найбільше величної події української історії, 1000-ліття прийняття християнства українським народом.

Допоможіть своєю скорою і щедрою пожертвою виконати всі запляновані акції Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні.

Чеки проситься виставляти на: UUARC, INC. — MILLENNIUM OF CHRISTIANITY IN UKRAINE FUND та висилати на адресу: 1319 W. Lindley Avenue., Philadelphia, Pa. 19141.

Пожертви звільнені від уподаткування.

Складаю (складаємо) пожертву в сумі ....

....

Посвідку проситься виставити на ....

(по-англійськи)

....

та переслати

на адресу

(по-англійськи) ....

....

....

Дата

....

Підпис

Комітет Оборони Української Спадщини
та
Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ

на його працю та акції для

1. Поширювання правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлювання українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати тільки чеками, або поштовими переказами (не готівкою) на:

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

враз із виповненим вирізком цього заклику

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу

Сума пожертви $

ім'я та прізвище

число дому, вулиця

місцевість стейт поштовий код

Ще про церкви...

(Закінчення зі ст. 2)

Церква свв. Косми і Дам'яна в селі Граби, Ясельського повіту, знищена в 1939-1956 роках.

(Фото О. О. Маркова)

лемківської церковної архітектури (зокрема дерев'яної), а своїми публікаціями збудив у байдужих читачів зацікавлення в тій важній ділянці та створив більш сприятливі обставини для збереження її живучої спадщини. Його публікації одночасно маніфестують журбу і співчуття до скривдженого братнього народу.

Треба також віддати належне признання й українцям, замешкалим в Польщі, серед яких поширення опіки над пам'ятниками рідної культури стає помітно жвавішим. Вони прагнуть, зайняти слово щодо цієї болючої теми, з'ясувати до неї своє становище; щораз більше наголошують потребу рятувати церкви в небезпеці, щоб не сталося з ними так, як з іншими, що пропали назавжди. Їхня заслуга є тим більша, коли їм приходиться працювати в складній ситуації та переборювати різні труднощі, щоб тільки так чи інакше причинитися меті, що її вони добровільно на себе наклали. Їхній почин і досвід в цьому небуденному ділі дасть цінний вклад для дальшого далекого ще незакінченого трудного і твердого завдання, яке буде вимагати доброї та спеціялізованої підготови, опертої на досягненнях сучасної науки.

І врешті в обороні добра матеріяльної культури Лемківщини перед шкідливими діями часу, повинні стати не тільки ентузіястати, шанувальники церковної старовини в Польщі, але й українська спільнота у вільному світі. А добрим прикладом може послужити село Ганчова (Горлицького повіту), де з допомогою земляків, замешкалих в Америці, врятовано цінну церкву.

Стоїмо вже так близько довгоочікуваного 1988 року. І ми, що належимо до тих щасливців, не шкодуючи всякої праці і скарбів, вже сьогодні утворюємо пам'ятники для уславлення і увічнення найвеличнішого в нашій історії Ювілею, 1000-річчя Хрищення Русі-України. І це шляхетне та корисне. Але чи могло б бути щось шляхетніше і корисніше, ніж те, щоб, подавши помічну руку нашим братам, спільним зусиллям в рамках Ювілею підняти відбудову церков на наших етнографічних землях в Польщі, передусім тих найбільш у небезпеці. А це, безсумнівно, був би найкращий вислів вірности і пошани батькам та живучої ще спадщини їхньої самовідданої праці на славу Христової Церкви і нашої батьківщини.

Одинадцятий...

(Закінчення зі ст. 2)

ттю про творчість Максима Рильського до 90-річчя від народження поета. Григорій Костюк поділився своїми спогадами про зустрічі з Григорієм Косинкою ще на початках його творчости. Про долю актора в окупованій Україні розказує Валеріян Ревуцький на прикладі визначного актора Віктора Добровольського, який помер у Києві, закінчивши свою театральну кар'єру в російському театрі. Яр Славутич подав критичний розгляд творчости Святослава Караванського. Остап Тарнавський накреслив сильветку померлого письменника-гумориста Івана Керницького. Анна Власенко-Бойцун дає перегляд активного героя у творчості Уласа Самчука. Є ще інші статті, що їх породили сумні факти смерти наших колеґ-письменників, а саме Любови Коленської про Івана Смолія, Олександри Копач про Володимира Скорупського, як і короткі нариси з приводу смерти поета Богдана Нижанківського і письменника Олександра Филиповича.

Приємне враження викликають останні дві сторінки збірника, на яких вміщено списки всіх тих приятелів української літератури і письменницького збірника „Слово", які з приводу смерти Юрія Стефаника, чи теж з нагоди видання його великої книги есеїв і статтей під назвою „Моїм синам, моїм приятелям" поспішили із щедрими датками на видавничий фонд Об'єднання Українських Письменників „Слово". І багато цих громадян-жертводавців і багаті їх пожертви, що дають суму кількох тисяч долярів. Це додає Редакційній Колеґії відваги плянувати наступні збірники. А тим часом запрошується всіх закупити оцей одинадцятий збірник, бо в ньому кожний знайде цікаві матеріяли з найновішої творчости наших письменників на поселеннях.

Т.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Понад 120 учасників проходять вишкіл у спортовій школі

В неділю, 26-го липня ц.р., на оселі УБСоюзу в Глен Спей, Н. Й., розпочався заавансований вишкіл у 18-ій з черги спортовій школі УСВТ „Ч. Січ", в якому протягом чотирьох тижнів візьме участь понад 120 юначок і юнаків з різних стейтів ЗСА. Як і попередніми роками, провід УСВТ „Ч. Січ" заанґажував висококваліфікований персонал, що буде дбайливо опікуватися учасниками та вишколюватиме їх найновішими методами. Завдяки добродіям і головно членові -меценатові УСВТ „Ч. Січ" Миколі Бойчукові інструктори спортової школи користуються в цьому році вперше відеозаписами лекцій світової слави тренерів, а також змагань з копаного м'яча найславніших дружин світу, в тому числі і Київського „Динамо".

Церемонію відкриття спортової школи провів голова УСВТ „Ч. Січ" Мирон Стебельський, який привітав юначок і юнаків та їх батьків, а також розповів коротко про історію і головну мету цієї відзначеної української спортової школи. Після подання основніших правил і обов'язків побуту в таборі, голова представив провід, склад опікунів і інструкторів.

Керівниками спортової школи по два тижні будуть Мирон Стебельський і Омелян Твардовський, секретаркою і медичною сестрою є Марійка Бокало. Головними інструкторами копаного м'яча будуть Ігор Чупенко (перші три тижні) і д-р Остап Стромецький (четвертий тиждень). Асистенти з копаного м'яча: Степан Коваленко, Ярослав Твардовський і Гриць Сергіїв. Інструкторами: тенісу — Андрій Гарматій, плавання і відбиванки — Христина Козак-Процюк, асистентка — Рената Данчевська. Опікунами протягом чотирьох тижнів є: Володимир Василак, Тарас Науменко, Ліда Бокало, Юрій Гуменюк і Михайло Сергіїв.

На закінчення програми відкриття з привітом виступив Микола Богдан, управитель оселі „Верховина". В своєму слові на підставі досвіду співпраці з проводом спортової школи в минулих роках Богдан, між іншим, висловив велике признання керівникам, опікунам і інструкторам, завдяки яким учасники вишколу були теж зразковими таборовиками, мешканцями оселі. Він сподівається, що спортова школа задержить свою світлу традицію і в цьому році.

Згідно з цьогорічною вишкільною програмою учасники спортової школи крім обов'язкових лекцій в бажаних ділянках спорту відбудуть цікаві зустрічі в змаганнях з українськими і американськими таборовиками. Головно після однотижневого вишколу поїдуть на оселю СУМ в Еленвілл де будуть учасниками Спортових Ігрищ української молоді. Протягом чотирьох тижнів будуть активні самодіяльні гуртки, що виконуватимуть розвагові програми при тижневих ватрах і в залі павільйону. Висвітлюватимуться добірні наукові і розвагові фільми.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

Осяги українських легкоатлетів

В днях 16-19-го липня ц.р. в місті Брянську відбулися легкоатлетичні першенства СССР, в яких взяли участь збірні Росії, Москви, Ленінграду і поневолених народів. Згідно з вислідами цих змагань, українські легкоатлети здобули такі осяги: Жінки: 100 м — А. Настобурко — 11,27 (зайняла 4-те місце). 400 м — М. Пінігин — 50,63 (2-ге місце), А. Юрченко — 51,12 (3-тє місце). 3000 м — О. Бондаренко — 8.53,92 (1-ше місце), Т. Самоленко — 8,57,12 (3-тє місце). Висота: Л. Авдєєнко — 2.00 м (1-ше місце), М. Дегтяр — 1.88 (6-те місце). Чоловіки: біг 100 м — В. Бризгін — 10,32 (2-ге місце), 10000 м — Н. Табак — 29.07,00 (6-те місце), 1500 м — Л. Масунов — 3.39,96 (1-ше місце), В. Тищенко — 3.40,72 (4-те місце).

Висліди українських клюбів за футбольну чашу СССР

Київське „Динамо" перемогло Московський „Льокомотив" 2:1. Харківський „Металіст" ремісував з Московським клюбом „Червона Пресня" 1:1. Донецький „Шахтар" переміг Тернопільську „Ниву" 4:0 і Дніпропетровське „Дніпро" елімінувало Еліста „Уралан" 3:0. В черговій рунді зустрінуться такі пари: Київ „Динамо" — „Ротор" Волгоград; Москва „Спартак" — Донецьк „Шахтар"; Харків „Металіст" — Ставропіль „Динамо"; Єреван „Арарат" — Дніпропетровське „Дніпро". Господарі на першому місці.

Російська спортова справедливість

Недавно в Москві відбулися чергові футбольні змагання за чемпіонат вищої ліґи СССР між місцевим клюбом „Спартак" і українським клюбом з Дніпропетровська „Дніпро". Ці змагання закінчилися ремісовим вислідом 2:2. Суддювали російські судді з провінційних міст. Як подає совєтська і світова преса, українські футболісти мали в тій зустрічі перевагу і здобули два ґолі. Одначе російські судді, як і за сталінських часів, робили неймовірні односторонні рішення в користь російського клюбу, який під сучасну пору веде в показнику табелі ігор.

Згідно з відеозаписом, головний суддя признав без жодної причини крайний стріл, з якого російські футболісти здобули першого ґоля. Він теж признав другого ґоля, завдяки якому „Спартак" здобув одну точку, не зважаючи на те, що м'яч не перейшов лінії воріт „Дніпра". Ці контроверсійні змагання викликали в СССР і особливо в Україні бурю протестів. Згідно з сучасною „ґласністю", Футбольна федерація СССР, переглянувши відеозапис цих змагань, покарала цих суддів, заборонивши їм суддювати у вищій лізі. Була пропозиція повторити ці змагання, але на це не годяться тренери „Дніпра", мотивуючи, що їх змагуни зазнали в Москві з цих змаганнях „душевних контузій". Остаточне рішення в цій справі буде проголошене в найближчому часі.

(от)